

עין משפט
גַר מוצה

קָבוּ אַב מַי פֶּרֶק יג
הַמְלוּת פֶּסְקֵי הַלֵּכָה
ז סָגַנ לֹאִין שָׁלוֹ:
קָבוּ ג מַי פִּימָּ שֶׁס הַלֵּכָה
טו:
קִיז ד מַי פִּימָּ שֶׁס הַלֵּכָה ג:

תורה אור השלם

- ואבליו עגו ישא בי את קדש ידוה חלל ונברחה הנפש והוא מעניין: ויקרא יט. ח
- ואם יזתר מבשר המלאים ומן הילום עד הבקר ושרפת את היותר באש לא יאכל בו קדש הוא: שמות טו, לד
- ואם האכל יאכל מבשר ובו שלקמו ביום השלישי לא ירצה המקריב אתו לא יחשב לו פגול ידוה הנפש האבלת ממנו ענה תשא: ויקרא י. ה

מוסף רש"י

מה שלמים מפגלין. את הנפסים שלם חושב צומח אף הנפסים מפגלין ומשם הכי יליף משלמים דעיקר פיגול בהו כתיב (לקטון צא):
אז: שמהיה מפגלת את הלה, ומתפגלין עמלו אם חושב סגן דעיקר פיגול בשלמים כתיב:
אז כלי מפגלין. טון ותי' שלמי לצור מפגלין אז שמי הלום (מתוח צב) לא ירצה. פיגול הוא לא ירצה, וכתיב כבשר (ויקרא כב) ירצה לקרבן אשם (שם טז) כהרצאת כשר כן הרצאת פסול.
ההלאה כתיבה פיגול, נאמר לא ירצה פיגול, ונאמר כבשר מיום ששמינו והלאה ירצה, כהנאלת כשר כן הירצאת פיגול, מה הירצאת כשר עד שיקרבו כל מתיריו כשרותם, אף הירצאת פיגול עד שיקרבו כל מתיריו.
אבלת פסול עד שיקרבו כל מתירין (כאלות) נאמרה עבודה שאם מתפגל בה (מתוח טו), דהיינו ארבע עבודות נלא פסול מחשבה אחרת (נפול יג):

שיטה מקובצת

ולמעשה נותר בכרת פיה סדקי דלות פיה כרת ממתיב (והנפש הרוח) ונמו יתא וגו פיגול דנהי דעי' לא איירי בנותר ממתיב לא ירצה מימ' און קרנא חלה מדי פשוטו והיינו אמר הכתוב קחי אלתר ולא ירצה אחוץ למקומה.
לכן אשתיק ואוכלו למעטיו נותר ממת (והחיה):
סבתברא נותר הוא ליה לאוקמי בכרת. פסיי סי, ולא דלמתיקן דלא תאקשי ממומחה, דהו ליה למכר כהדאי. ועוד הוה מני למילף ממומחה הוה איכא פירכא דלא מני למילף ועוד הוה הא אמתיק לקנן סתיגול והנותר והטמא שוה כוה וזה פי' בצמה גדולה ובנמה קמתי' ונראה למיש סי' (וכמוהו מתיריה מסתברא) (ישון הורש):
אילא אמר רבא בוי, כל זה שהנזכר דלא לן אשתיק לן לנעתי, אלא מפשט הוא כל הפסוק:

כה:

מסתברא נותר אית לן לאוקומי בכרת למיגמר עון עון לחוץ לזמנו דרמי ליה בו"ב. פי' בקונטרס אי מוקמת ליה

להאי ה' בנותר איכא למילפיה לגזירה שוה שפיר דלמו אהדדי בשני דברים הללו ששניהם נפסלים בזמן זה בזמן ממש וזה במחשבת זמן

ושניהם נוהגין בצמה כדתנן צפ' בתרא

(לקמן דף קיג), וכי פרכת ויליף עון עון דטומאת כשר דכתיב ונשא אהרן את עון הקדשים מה להלן לאו ולא כרת אף כאלן לאו ולא כרת אמרינן מנותר הוה ליה למילף דדמי ליה בז"ב אבל אי מוקמת להאי כרת לחוץ למקומו כי גמרת [ליה] חוץ [לזמנו] מיניה בגזירה שוה ופרכת ליה ויליף עון עון מנומחה ליכא לתרוי' מחוץ למקומו הוה ליה למילף דדמי [ליה] בז"ב דהא און נפסלים ה' בזמן ואינו נוהג בצמת יחיד שאין שם מחילות

(עד כאן לשונו) ופירושו זה תימה גדול דמה סברא היא זו ומנין לנו דנוקי קרא בנותר כדי ללמוד ממנו חוץ לזמנו מעון עון ה' כדי שלא נלמוד מנומחה ועוד הא לענין צמה שוה נמי נותר לטומאת כשר כלאמרינן בסוף מילתין (גס זה שם) אבל הפיגול ה' והנותר והטמא שוין ה' זה בזה וכן טמא ששימש ליכא למימר דהוא נמי לא הותר בצמה כדאמר לעיל [טז]. מה להכד השוה שצדן שכן לא הותרו בצמה ועוד כשמקשה אדרבה חוץ למקומו הוה ליה לאוקומי כו' דדמי בצמקד"ש צלאו ה' דומיא דצמקד"ש אית לן למילף חוץ לזמנו מחוץ למקומו שוה מנומחה כדלמרינן צפ' בית שמיא (לקמן דף מה):
שכן הותר אין טהור (צקרא) ה' חוץ לזמנו וחוץ למקומו לא הותרו מכללם ואין איך מרצה עד שיקריבו כל מתיריו ה' אף הרצאת פסול הוא שיקריבו כל מתיריו והתירי' בזה הוא נפסל ו'אינו נפסל בשלישי אותו בזבח הכתוב מדבר ואינו מדבר בכהן ה' לא יחשב

זה מזה ולכן מסתברא לן לאוקומי טפי בנותר מבחוץ למקומו משום דדמי לחוץ לזמנו בז"ב דאית לן לאוקומי קרא צמילתא שיהיו דומין זה לזה מה שאנו למדין בגזירה שוה ולא משום שלא נלמוד מנומחה כדפירש [רש"י] ופריך אדרבה חוץ למקומו דמי ליה בצמקד"ש וכי האי גוונא הויא סוגיא דלעיל בריש פיריין (דף תי). דפסיל בתרומה מחיל עבודה דלא פסיל בתרומה לא מחיל עבודה וא"ת ה' דמוקמינן קרא צדדמי טפי לג"ש טומאת כשר תהוי ככרת בג"ש דעון עון וי"ל דממעט ליה קרא מכרת כדלמך לקנן פרק צ"ב (דף מג):
וטומאתו עליו מי שטומאתו פורחת ממנו (יולא עליו מגופו) יאלת טומאת כשר שאין טומאה פורחת ממנו:
ואיפוך אנא, תימה הא כתיב קרא שלישי והא דמוקמינן ליה בחוץ למקומו באם אינו ענין לחוץ לזמנו מוקמינן ליה בחוץ למקומו א"כ קרא קמא היינו ה' קרא אריכא אית לן לאוקומי בחוץ לזמנו ה' וזחק לומר דסבר המקשה אין מוקדש ומאוחר בתורה:
מזה שלמים מפגלין ומתפגלין, תימה מהיקישא דזאת התורה נפקא לן לקמן צפ' דם חטאת (דף מט). ובמנחות פרק התודה (דף פג.) וכמה ה' דרשות דרשנין מנהוהו היקישא אע"ג דנפקי מקריא אחריני:

כל הזבחים שקבלו דמן פרק שני זבחים

אם אינו ענין, לענין מחשבת חוץ לזמנו תנהו לענין חוץ למקומו ופיגול דקרא אריכא דלו את אהרן לא מידרשה לחוץ למקומו אלא כוליה קרא בחוץ לזמנו הלכך ממנו אחוץ לזמנו קאי. וכ"ת הכא נמי כרת כתיב דסמיך ליה ואוכליו עונו ישא וגו' הוא בנותר ממש מיתוקס כדמפרש ואילן וכדי שלא תאמר שניהם

במשמע מיעט רחמנא ואוכליו דהיינו מיעוטא מדלא כתיב והאוכל למעוטי חוץ למקומו דלעיל מיניה:
ואימא ואוכליו עונו ישא אחוץ למקומו. דסליק מיניה קאי וכדי שלא תאמר אין מקרא יולא מידי פשוטו ואף נותר במשמע והוי דצלא ירצה לימא אבל בכרת איתיה להכי מיעט ואוכליו דמשמע אחד ולא שנים למעט נותר מכרת:
ה"ג **מספברא נותר אית לך לאוקומי ככרת למיגמר עון עון לחוץ לזמנו ה' דדמי ליה בז"ב אדרבה חוץ למקומו הוה ליה לאוקומי ככרת**

דמיגמר ה' עון עון לחוץ לזמנו דדמי ליה בצמקד"ש. והכי פירושא נותר הוה ליה לאוקומי ככרת דמיגמר ה' עון עון כו' שמלמד כרת על חוץ לזמנו שאין כרת מפורש צו אלא נשאלות עון אמורה צו ולימד מכאן בגזירה שוה דהכא כתיב נשאלות עון ומפרש כרת הלכך אי מוקמת ליה להאי ה' בנותר איכא למילפיה לג"ש שפיר דדמו אהדדי בשני דברים הללו ששניהן נפסלים בזמן זה בזמן ממש וזה במחשבת זמן ושניהם נוהגים בצמה כדתנן צפ' בתרא ה' (לקמן דף קיג).
כדי פרכת ויליף עון עון מנומחה צפ' דכתיב ו' ונשא אהרן את עון הקדשים מה להלן לאו ולא כרת אף כאלן לאו ולא כרת אמרינן מנותר הוה ליה למילף ה' דדמי ליה בז"ב אבל אי מוקמת ליה להאי כרת בחוץ למקומו כי גמרת ליה חוץ לזמנו צפ' דהא אשתיק ואוכלו למעטיו נותר ממת (והחיה):
אם ירצה לקרבן אשם (שם טז) כהרצאת כשר כן הרצאת פסול.
ההלאה כתיבה פיגול, נאמר לא ירצה פיגול, ונאמר כבשר מיום ששמינו והלאה ירצה, כהנאלת כשר כן הירצאת פיגול, מה הירצאת כשר עד שיקרבו כל מתיריו כשרותם, אף הירצאת פיגול עד שיקרבו כל מתיריו.
אבלת פסול עד שיקרבו כל מתירין (כאלות) נאמרה עבודה שאם מתפגל בה (מתוח טו), דהיינו ארבע עבודות נלא פסול מחשבה אחרת (נפול יג):

מ' מחשבה ק' קצת ד' דם ש' שלישי. חוץ לזמנו וחוץ למקומו שניהם פסולי' במחשבה ואם חישב בצמקתו נפסל כולו ושניהם נפסלין בעצבות הדם ובשניהם נאמר שלישי לאפוקי טומאה דלניה פסול מחשבה ואם נעמא מקלתו לא נעמא כולו וישנה לאחר זריקת דמים ולא נאמר צו שלישי ה' יתירא אבל בחוץ לזמנו וחוץ למקומו שלישי מיותר לג"ש ליה ולעיל חד מינייהו כתיב והנותר ציוס השלישי באש ישרף וסמיך דהא האכל יאכל ולא צעי למכתב שלישי:
אחיא קודש אהת דהאי ואוכליו בנותר כתיב:
קרא אריכא, ואם האכל יאכל דלו את אהרן אריכא הוא:
איפוך אנא, ואימא דלריכא בחוץ למקומו וכתיב ציה נשאלות עון ושלישי דקדושים תהיו חוץ לזמנו ואימעוט מכרת:
מספברא אריכא בחוץ לזמנו, דכיון דלא פריש ציה כרת בהדיא אלא בג"ש דעון עון מנותר יליף מספברא דדמי מדדמי יליף דדמי ליה בז"ב דאי מוקמן ה' ליה בחוץ למקומו מו לא יליף כרת מנותר דלא דמי ליה צמדי:
אדרבה, מספברא משום דדמי ליה חוץ לזמנו לנותר סמיכה לנותר וקא ממעט ליה מאוכליו ה' דלא תימא משום דדמי ליה ניגמר מיניה:
כולהו **מקרא אריכא אסיון**, זה לחיוב וזה לפטור כדיליף ליה רבה בריש שמעתי:
בשאי אכילות כו', שמחשבת שתיקן

פוסלת דהא לקמן [דף כט].
במחשבה מוקי ליה תנא ולא צאכול ציוס השלישי:
אחד איניא אדם כו', דלא שגא חישב לאכול למחר ל"ש חישב להקטיר אימורין למחר פגול:
מצער וזה שלמיו, הקיש זכחים לשלמים מה שלמים יש בהן מפגלין ויש בהם מתפגלין שהדם הוא המפגל והכשר והאימורין המתפגלין:
אף כל, שיש צו מפגלין ומתפגלין פיגול נוהג צו ה' יאלו מנחת כהנים ומנחת כהן משיח ומנחת נקיים שהם מתירין את עצמם ואין בהם שירים להתפגל מחמת עבודות מתיריהם שאין פיגול נוהג בהן:
לא ירצה המקריב יא, משמע ה' אוריקה לא תהא זריקה זו מרצה שמע מינה דעד שזרק הדם מחשבת פיגול תלויה ועומדת נזרק הדם הוקבע הפיגול לא נזרק הדם כגון שנשפך בטל הפיגול דכתיב ציה הרצאה כדכתיב גבי כשר:
מה הרצאה כשר, לא קרי ליה הרצאה אלא שזריקה שהיא סוף ארבע עבודות שמחשבת ציעת אינו קבוע עד שזרק הדם שהיא סוף כל מתיריו:
בהקרבה הוא נפסל, השתא יליף ה' (פסול) דצמחשבה הכתוב מדבר שמחשבת ציעת הקרבה לאוכלו בשלישי:
ואינו נפסל בשלישי, אם בהקרבה לא חישב ע"מ כן ואכל ממנו בשלישי אין הקרבן נפסל למפרע דהכי מידריש לא ירצה המקריב לא תהא זריקתו מרצה אם ע"מ כן הקריבו:
אוסו צוצה הוא מדבר ואינו מדבר צוצה, כלומר ה' ושלא תאמר דהאי המקריב לאו להכי הוא דתמא אלא לומר לך שהכהן המקריבו לא יחשב עוד ככהונה ויפסל מלכהן לכן נאמר אותו הזבח צלא יחשב ואין הכהן צלא יחשב:

לא

מסורת הש"ס

א [ע' כרימות ה, א, ג]
ב [לעיל יג: מנחות ז, מולין פא, א, ד]
ג ע' לקמן מד, ד]
ד לקמן ז, מנחות ז, פג, ט]
ה לקמן ז, מנחות טו, א]
ו לקמן כט, תורת כהנים צו פרשי' ח ה"א, ט]
ז שמות כח לח, ט]
ח לקמן דף מד.

הגהות הב"ח

א [גמ' כתיב הכא כי את וכו' את הנוטר באש כי קדש הוא מה להלן:
ב] רש"י ד"ה לא ירצה וכו' משמע דאוריקה קאי לא:
ג] א] ד"ה צמקבדה וכו' יליף דכפסול מחשבה:
ד] ד"ה אותו וכו' כלומר שלא כלי' אותו ו' נמחק:

שינויי גוסהאות

א] ל"ל בובבת (ש"ס) וכו' ב"רש"י]
ב] שגמ' ע"י לקמן טו ע"ה צבתימא:
ג] שגמ' נוסף לעניש כרת:
ד] ל"ל למיגמר (ש"ס) ה' להאי כרת בנותר (ש"ס):
ה] שגמ' נוסף למה איצטריך טעם זה דדמי ליה בז"ב איצטריך:
ו] למילף טפי דדמי (ש"ס):
ז] צג"מ נוסף ואין ראוי לומר ביה חוץ למקומו:
ח] כאלן נשמתי קטע ממתת טעות דרומות וכל' שלישי וכן נותר אינו פסול מחשבה ואם הותרו מקצתו לא נפסל כולו וישנו לאחר זריקת דמים ולא נאמר בו שלישי יתירא כו' (ב"ח):
ט] מוקמת (ש"ס):
י] מואבליו (ביש):

יא] המקריב נמחק (ש"ס) ובתורה:
יב] ל"ל פסולו (ש"ס, וכו' ב"רש"י):
יג] עין ואלא נלמוד מטומאה כו' כלי' והשאל נמחק (ש"ס):
יד] ל"ל הזמן וצ"ג, וכו' ב"ה

טו] שו' ברוך היה ובהו [פי' בצמה גדולה ובנמה קטנה] וכן טמא ששימש נמי ליבא כלי' (ש"ס):
טז] בלאו טעמא דמקדש (ש"ס):
יז] גז' דפסול וזהו הגי' בקרב, וכל' ואח"כ ל"ל דרוין לזמנו (ש"ס), וגז' הרג"ז בזמן קרב, והרש"ש כ' שהול טעות [דהא כהא כל שצ"ל למימר זמן וק"ל]:
יח] מכללו נמחק (בי"ש), וצג"מ מוחק מיבת מכללו כצמנון לפני מינות טומאת כשר (ש"ס) וגורם שם בבמה, והוא טעות קולמוס, דהמתיון היה לתקן מיבת מכללו דהא [באשר כד"י לימא כאלן מיבת בבמה]:
יט] מיבת וא"ת מקומה להלן כצמנון לפני מינות טומאת כשר (ש"ס) וכו' ח"א פי' ד ספי, וכו' ב"ה

בא] צג"מ נוסף דמסברא קרא קמא לעילום בחוץ לזמנו:

בב] ג' רל"ט וי"ל דבמה דרישות:

ליקוטים

אף הרצאת פסול עד שיקריבו כל מתיריו, זו להסתפק באוכל פגול קודם שקריבו מתיריו שאין בו כרת, אם לוקח משום פסולי' המוקדשין, וכן יש להסתפק במחשב מחשבת מקום ואכל מהדברים שאינם ראויים לאכילה או שאכל קודם זריקת הדם אם לוקח, באפשר דלא בעינן זריקה למקבטיה אלא לפגול אבל לפסול קודם זריקה נפסל, ועי' ברש"י פ"ק דמעילה דאמרינן חוץ לזמנו וחוץ למקומו למאי חזו הואיל ומרצים לפגולם והזביר צריך תלמוד, רדע דאמרינן בפ"ק דזבחים דף י"ד דאפילו לר"ש דאמר כל שאינו על מובה החיצון כשלמים אין חייבין עליהם משום פגול מורה שנפסל הובה באפשר דלדידן נמי אף שלא הוקבע לפגול קודם זריקה מ"מ הובה נפסל, ועי' במ"ש ה"ותס' בפי התורה דף ע"ט ד"ה הדר ובפרק המובה מקדש דף פ"ד חוץ לזמנו הואיל ומרצה [לפגול] חוץ למקומו [הואיל ואתיקש לחוץ לזמנו], (משל"מ

עין משפט
גַר מוצה

קִישׁ א מיי פֿױף מהל'
בסמות הלכה יג טוטיע'
יױד סימן שו סעיף י':

ב מיי פּרָק י״ח מהלכות:
פּסח״מ הלכה א : 3:

קב ג מיי פֿױד עס הלכה
ח:

קבא ד מיי פֿױז עס הלכה
ז:

קבב ה מיי עס הלכה ז:

קבג ז מיי פֿױד עס הלכה
י:

תורה אור השלם
1. וְאֶבְלַתְּ לַפָּנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר לְשִׁבּוֹן שֵׁמוֹ שֶׁם מַעֲשֵׂר דָגָןךָ תִּירֶשֶׁת וְרִצְרֹקְךָ וְיִבְרַת בְּקֹרֶךָ וְרֵאָנֶךָ לִמְעַן תִּלְמַד לְיִרְאָה אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כָּל הַיּוֹמִים:

דברים יב, כג

2. כִּי תֵרַד נָגֵד לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תֵאָמַר לִשְׁלֹמֹה כִּי דִרַשׁ יְרֻשָׁתוֹ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מֵעַתָּה וְיְהוָה בְּךָ הֵאֱמָן:

3. אִם אַף לֹךְ לִשְׁלֹם לְקוֹחַ יַחַד מִשְׁבָּרָךְ מִתְּחִילָה:

דברים יב, כב

4. וְאִם הֶאֱבַל יֵאָבֵל מִשְׁבַּר וְבַח שְׁלֹמֹה בַּח הַיְשִׁילִי יֵאָבֵל יִרְצֶה לְמַקְרִיב אִתּוֹ לֹא יִחָבֵב לוֹ פִּגּוּל יִהְיֶה וְהַפֶּסֶחַ הָאֶבְלָתָה מִמֶּנּוּ שַׁנְתָּ תִּשְׂאָר:

ויקרא יז, י

מוסף רש"י

ויפסל. הואיל ועבר עליו ואחריו: **מקדוש** בכור למעשר. **מעשר** דגן קח למעשר קח: **מה** מעשר אינו נפסל כו'. **דמתי** נתקח שלם שני וגו' זה שהם מעשרותיו שנה לשנתו וקב"ה דבתי הרצאה ניהו. אם נלפדים אם לדונן: **אימא** לא לירצה. **תאמר** שהביל עבדיה (ר"ח ה) שחט בשתיקה. **שלא תחשב** (מתנות יובל): **או** ששחט וקבל וירק דרבי. **כלומר** לא קמי, כל עשה אחת מאלה על מנת לאכלל חוץ למקומו וכל ה"ג חוץ למנוט (עפ"י מנחות ט"ט ע"י ש"ם): **לאכול** כוית בחוץ **כוית** קמ"ל: **מיטב** באתם העבודות ז' וירק חוץ למנוט וחוץ למקומו, עד השעה איירי בשתי עבודות שחשב נשחט חוץ למנוט ונשחט חוץ למקומו, והשפאל מייירי שחשב שמתקין עבודות אחת, ולר' יהודה הוא דלילטיק' דלא מיתח שחשב שמתקן בשתי עבודות הוא דלטיג ר' יהודה דכמר קמייתא חוליק' אבל נחלה עבודה קדמה: **כדת** למחר כוית בחוץ. **על"פ** שחשב נחמלה (מנחות א') **חוץ למנוט** שחשב שחט חוץ למנוט (ב' מהלכות בשתי עבודות. דקמתי ר' יהודה נחמתי' אם נחשבת חוץ קדמה כו', דעיקר פגול לחייבין עליו כות נחמלה אכילה שחט חוץ למנוט, והכ"א זו חוץ פסול ואין חייבין עליו כות, ותמר לילפא מלתקת בשתי עבודות, ז' ר' יהודה סבר לה כות נחשבת חוץ ויבטן סביר להכי חוץ זו כות דעריבו נחשבת חוץ למנוט וחוץ למקומו נחשב אחד, ולהכי אפילו בשתי עבודות פסול חוץ זו כות, ולא ולן הוא כולה נחשבת חוץ למנוט (מש"כ ד. ד.)

שיטה מקובצת

במקשים מבני פסולין פי' לומר נתקשים ממנו ואומרת שאין לו השלם משועבדים ומחמת אשמו, והיא אומרת גם כן שאין לו (גידון במ"י ש"ח): **או** שישם יקבל והלך בו, פי' או אף קמי, אם עשה אחד מאלה פי"ח לטלטל חוץ למקומו וכל השלטה חוץ למנוט לא תקיף

המתיר כמנחות, וכן פי' רש"י וי"ל במנחות צ"ק (דף ע"ב) על משנת הקומץ את המנא לאכול שיהיה בחוץ פי' שהיא דומה למשנה זאת (גידון): **תרו"ח** (עמתי' קוקס) נפקא פי' איכה למינר שהוא לשון חשיבות. לשון ר"ה פי' וי' והילכך א"ע צדוצה מייירי לומר שיהא נפקל מ"מ מדמכדי התקריב היינו אומר שחף הכהן נפסל או לאו דמעטיה קרָב צדיק, אבל כן עושי כו': ר"ח מחלוקת בו' פירש בקונטרס בו' ווחו דוחק, לשון מהר"ם דליפולו נדחה ושמיענו דלמטרפין ונלגה לו מרי צבי. לכן נראה דמייירי צבי' עבודות משם גרישאל, ובסיפא מייירי עבודה אחת כעין כ' עבודות כגון פין סימן לסימן, ולא זו ה"ל כו' חלה חוץ דמעטיה (דף ד.) מוקי לה בסיון ראשון וסימן שני, ועוד קשה דקאמר אח"כ מיד מדייטא בשתי עבודות (סיפא נמי בשתי עבודות), וקשה תמידי בשתי עבודות למה לי, ואי לאשמעינן לירוק דחלו חלי מ"מ ה"ל למיפקין (למאן דין רישא (וימנאל) (ולמטרס) (דכ"ד) (דכ"ד) יהודה על"ה ליהלא לחולד, (כן כ"ל דהשלם בשטתיה איירי עבודה אחת כענין שתי עבודות קאמר כדלמתינן במעטיה צבי' בסיון ראשון ועוד שני וקאמר שנה לשחטה מתחילה ועד סוף ומפגלן בח"י ממיר ואי"כ מלה שחיר הפגול בסיון ראשון כמו עבודה שלמה, והשפאל סיפא לאשמעינן דכס"ג שחבי שתי עבודות:

כ"מ:

נפסל איכה למינר שהוא לשון חשיבות והאם למינר שאף הכהן נפסל אי לאו דמעטיה קרָב צדיקא אבל כן עושי דדריש לא יחשב לשון נחשבה ׀ ממילא שמעינן דלאו צדיקן מייירי: **אלא אם כן** מבקשינן במנו **במוין ואין לו**, פי' צקונטרס ממנון שגול ונראה דמייירי

נגדר כדלמר צב' שני דשבת (דף ע"ב):

דעוון נדריס אשתו של אדם מתה שנלמר למה יקח משכנך מתחתיך והא דדריש הכא כן חטא ולא נבאשתך חטא עבד על גלגל אחר כן אלא

שעבר על גלגל מתאחר:

מחלוקת בשתי עבודות. פי' צקונטרס כגון שחטה והולכה והא דקאמר צמר הכי מדייטא בשתי עבודות סיפא נמי בשתי עבודות פי' צקונטרס דהאי דהדר נקיט ליה לאשמעינן לירוק צחאי זית ללא אשמעינן צרישא וזהו דומק והיה נראה לפרש שתי עבודות כי ההוא דפ"ק דמעילה (דף ד.) דמפרש סימן ראשון חוץ לזמנו וסימן שני חוץ למקומו כעין שתי עבודות ועבודה אחת היינו סימן אחד וירק לומר לפירוש זה דלילפא ס"ל ישנה לשחטה מתחילה ועד סוף ומפגלן בחאי ממיר דאי ׀נא ישנה לשחטה אלא לצדק פי' (יש) לי נחשב צבתי סימנים כמו נחשב צסימן אחד כיוון דאין המהשבה חלה אלא צגמר רוב שחטה אבל ר' יוחנן יכול לצבור כצבתי דלמר צלחנות מודה רבי מאיר דתרווייהו חיילי דלא שייך ציה הקדמה אבל כוית למחר כוית בחוץ אפילו צסימן אחד פליגי ושייך ציה הקדמה צתחילת סימן וצסופו ולקמן דלמר צבתי סימן ראשון וסימן שני נקט דכר המסויים ואליבא דלילפא אבל לר' יוחנן הוי מלי למנקט צסימן אחד צתחילתו וצסופו דהא ר' יוחנן סביר ישנה לשחטה מתחילה ועד סוף פ' השוחט (חולין כ"ט:) א"כ כו' סוצר הכא צסימן אחד נמי מחלוקת ויכול לצבור ר' יוחנן נמי כרצא כו' צלחנות נמי פליגי וכל עסן צסימן אחד דפליג ושייך ציה הקדמה דסצר רבי יוחנן ישנה לשחטה מתחילה ועד סוף. הג"ה:

כל הזבחים שקבלו דמן פרק שני זבחים

כפסולו המוקדשין. כלילו נפל צו מוס: **מה מעשר אינו נפסל משנה להצירסה**. שהי בשלשלי זמן ציעור לצער כל המעשרות מן הצית ולהמודות כדכמידי מקצה שלש שנים מוליא (דברים יד): **דלאו כר הרלאה הוא**. אינו צא לכפר אבל קדשים כגון עולה שמכפרת על

עשה ה' ושלמים שמצויין לדרון לימן שלום צין ישראל לצדיהם שבשמים ואימא הואיל ואיחרו פסול צעבודה ה' הוא ולא לירלו קח משמע לן: **ולא צקרינך חטא**. שפס איחרו אינו נפסל ׀ והיה צל מטא שפייה דקרא ללא תלמר לשלמו הוא: **הא ׀ אוקימנא**.

צמס' (ג) ר"ה: מצקשין ממנו. ממנוג' ׀ **שגול: משכנך**. אשמו: **שמוציאוס** זו מונו. **מחשבת** פסול מוציאה מיד פיגול: **לא יחשב** ה'. קרי ציה (א) לא יחשב להסויר כהניס על כך: **רבי יחודה פיה**. צמס' שבועות (דף ג.) והגומר ממנו עד צקר שלש תשרפו צא הכמוצ לימן עשה אחר לא מעשה לומר שאין לוקין עליו דטעמא דצא הכמוצ הא לא צא צא הכמוצ לוקח המומיר ואע"ג דאין צו מעשה: **באתני' זה** **כלל כל השוחט ומקבל כו'**. או זו או זו: **לאכול דבר שזרעו לאכול**. צשר: או לפקטייר **דבר שזרעו לפקטייר**. אימורין כדילפינין לעיל ה' דמתי אכילות מפגלות וצלנד דליחשיב עלייהו להאכילו ׀ למחר לראוי להן אימורין למזבח צשר לאדם: **וצלנד שיקריב המסוי כמלומו**. הדס הוא הממיר ׀.

יש צו פסול מחשבה אחרת ילא מיד פיגול כדילפינין לעיל דמחשבות מוציאיות זו מונו: **הפסח והמחשבות ששחטן שלא לשמן**. מוציאין מיד פיגול אבל שאר זבחים אין שלא לשמן מוציאין מיד פיגול דהא כשרים הן שלא לשמן: **לאכול כוים בחוץ כוים למחר**. היינו הך דלמנין אלא דרישא איירי צב' עבודות וכאן צעבודה אחת ששחט על מנת לאכול כוית למחר כוית ׀. **צחון**. ולמאן דמוקי לה בגמרא להא נמי צשתי עבודות ׀ משוס כחאי זית נקט לה לאשמעינן דלמטרפין זה עס זה: **רבי יהודה אומר כו'**. אכולה ממתני' פליג דלית ליה מחשבות מוציאיות זו מונו אלא אם כן קדס פסולו לפיגולו דמו לא קרינן ציה כהרלאת כשר וצעבודה אחת נמי פליג דלית ליה תפוס לשון חז"ל: **לאכול כחאי זית ולפקטייר כחאי זית**. ושניהס חוץ לזמנו או חוץ למקומו כשר שאין אכילה והקטרה מלטרפין לפסולו דהכא לילכ שיעורא והכא לילכ שיעורא: **גב' צשתי עבודות**. דהא ׀

דמי סיפא כוית למחר כוית צחון דפליג ר' יהודה עלה צשתי עבודות מייירי כי רישא ששחט על מנת לאכול כוית למחר וקבל על מנת לאכול כוית צחון דפליג רבי יהודה אהא חוץ דפליג רבי יהודה שהי הוקצע צפיגול ומו לא אחא מחשבת פסול ומפקע לה **אכל צעודה אחת מחלוקת**. דאית ליה לר' יהודה תפוס לשון ראשון: **מדייטא צשתי עבודות**. דקמתי צדיקא לילד לא קרצ הממיר כמלומו שחט חוץ לזמנו וקבל והלך ׀ חוץ למקומו: **סיפא נמי**. כוית למחר כוית בחוץ דפליגי צה ר' יהודה ורצנן: **צשתי עבודות**. קח מייירי והאי דהדר נקיט ליה לאשמעינן לירוק כחאי זית דלא אשמעינן צרישא: **אין**

כא ע"כ גבי ר' יוסי היה אומר ג' דברים משום ג' וקנים משמע דבן עזאי דמוקי הויקשא דמעשר לבכור מה בכור אינו נאכל אלא לפנים מן החומה אף מעשר אינו נאכל אלא לפנים מן החומה, לית ליה דאחרים, (ויקרא) (נדקאמן) ולרבנן דמפקי ליה לטעמא דאחרנא בכור שאינו נפסל משנה לתברתה מנא להו. ומיהו אין לחוש אם השי"ם הולך ומיישב בכל ענין (מוס' א' ע"ח): אבל קדשים דבני הרצאה ניהו אימא לא לירצו קמ"ל, וכי תימא ליתבוט אע"ג דבני הרצאה ניהו, וכל שכן בכור, והקישא דאחרים למא לי, יש לומר דאי מבך חטא הו"א דקמ"ל קרא דאינו נפסל לגמרי ומ"מ אינו מרצה, קמ"ל הקישא דאינו נפסל, ומחשבת אידך קרא קמ"ל דאייצוי נמי מרצה, ומ"מ אכתי קשה לי דפרך מרבן עזאי נפקא מאותו בלא ירצה, ומחמת קושיא זו מוקי לבן חטא לדרשא אחתיה ללא באשתך חטא, ואם איתא דבקדשים דבני הרצאה בחד מיטעטי יש לומר דאינו נפסל ומכל מקום אינו מרצה, הוה ליה למימר דצדיקא אחת וכן חטא חד לאינו נפסל ואידך לומר דמרצה נמי, והאי הקישא דבכור י"ל דהא תנא דרדריש ולא בקרבך מופיעאי ליה כריע דרדריש בפ"ג דתמורה דאינו בא מחו"ל, אי נמי כבן עזאי דאינו נאכל אלא לפנים מן החומה, או כר"י דאינו נאכל אלא לפני הבית כדאייצוי חתם, וכל חני תנאי לית להו הא הקישא דאחרים כדמנחה חתם, וטוביא דחתם יחבאר שם בחי' בס"ד (נמוי אפן ריה"ס סד"א כו' אלא

כא ע"כ) גבי ר' יוסי היה אומר ג' דברים משום ג' וקנים משמע דבן עזאי דמוקי הויקשא דמעשר לבכור מה בכור אינו נאכל אלא לפנים מן החומה אף מעשר אינו נאכל אלא לפנים מן החומה, לית ליה דאחרים, (ויקרא) (נדקאמן) ולרבנן דמפקי ליה לטעמא דאחרנא בכור שאינו נפסל משנה לתברתה מנא להו. ומיהו אין לחוש אם השי"ם הולך ומיישב בכל ענין (מוס' א' ע"ח): אבל קדשים דבני הרצאה ניהו אימא לא לירצו קמ"ל, וכי תימא ליתבוט גבי קדשים אע"ג דבני הרצאה ניהו, וכל שכן בכור, והקישא דאחרים למא לי, יש לומר דאי מבך חטא הו"א דקמ"ל קרא דאינו נפסל לגמרי ומ"מ אינו מרצה, קמ"ל הקישא דאינו נפסל, ומחשבת אידך קרא קמ"ל דאייצוי נמי מרצה, ומ"מ אכתי קשה לי דפרך מרבן עזאי נפקא מאותו בלא ירצה, ומחמת קושיא זו מוקי לבן חטא לדרשא אחתיה ללא באשתך חטא, ואם איתא דבקדשים דבני הרצאה בחד מיטעטי יש לומר דאינו נפסל ומכל מקום אינו מרצה, הוה ליה למימר דצדיקא אחת וכן חטא חד לאינו נפסל ואידך לומר דמרצה נמי, והאי הקישא דבכור י"ל דהא תנא דרדריש ולא בקרבך מופיעאי ליה כריע דרדריש בפ"ג דתמורה דאינו בא מחו"ל, אי נמי כבן עזאי דאינו נאכל אלא לפנים מן החומה, או כר"י דאינו נאכל אלא לפני הבית כדאייצוי חתם, וכל חני תנאי לית להו הא הקישא דאחרים כדמנחה חתם, וטוביא דחתם יחבאר שם בחי' בס"ד (נמוי אפן ריה"ס סד"א כו' אלא

אחיה וקישא ממנו ממון ואין לו, קמ"ל. וא"ת אם כן הא דר' יוחנן היכי איתא, ויש לומר דחתם בשלא שילם כלל. וא"ת וכיון דעברו ג' ורגלים עבר בכל תאחר, עד היכן ממתינין לו לעונש את אשתו, דהא כל יומא בעמוד ושילם קאי, וי"ל כל הויא שתבעוהו והיה לו לשלם ואין לו כרת, ולא שילם בכמיר, והיינו דאמר ר' יוחנן אלא אם כן מבקשין ממנו ממון ואין לו, לפי שפשע ולא רצה לשלם בחתילה ונכשיו כשורצהו אין לו (רעבינא ריה"ס ע"ט):

וא' גונגא משני בפרק המפלת (נדה דף ל.) (מוס' מנחות ט' ע"ח):

מסורת הש"ס

א ר"ה ה ירוש' ר"ה פ"א ה"א,
ב ר"ה ו. סנהדרין כ"ג,
ג ע' ירוש' תרומות פ"ו ה"א,
כתיובת פ"ג ה"א,
ד ג'מ"א לא,
ה סנהדרין ס"ג. שבועות ג' מוסת
ו ט. כ. [תמורה ג.],
ז: ט. כ. [לעיל כח.] מנחות יב. ע"ש,
ח ע' ירוש' יומא ספ"ה,
ט [לקמן סה. מנחות יב.],
י [ז"ע חכמים היינו מ"ק וכן ח]
הקשה התוי"ט והית' צ"ע,
ולפ"מ'ס מו' מנחות יב. ד"ה ומכמים כו' ע"ש יש לנבין,
טו מנחות י. [וע"ז] ירושלמי פסחים פ"ה ה"ג,
טז מעילה ד,
טז לעיל ד,
טז דף כח.

הגהות הב"ח

א גב' ולא צקרינן מטא הא אוקימנא לבן עזאי הוא:
ב רבי' ר"ה הא וכו' ר"ה הס"ד ותמידי מ"ה מנקטין ממנו ממון:
ג (א) ולא יחשב קרי ציה לא יחשב:

שינויי נוסחאות

א דגנך ובכורות בקרך (ש"ם):
ב ואחתי מהבט נפקא מוחתם נפקא (כ"ג):
ג חטא הא אוקימנא בך חטא כו' והשאל ליתא. (כ"ט, ש"ם וכה' ב"רש"י):
ד אומרים לא יחשב במחשבה (ש"ם):
ה ח' מינת אחרות נמחק (ש"ם):
ו מינת כוית נמחק (ש"ם וכן ב"רש"י ובמשניות). ועי' רש"י לעיל ח ע"ג דגמג' לקמן מוסח דגסרי' ליה:
ז שיקרב (כ"ט, וכה' בשניותו). ועי' מל"ש:
ח שקרב (ש"מכ"י, וכה' בשניותו):
ט מינת דמן נמחק (ש"ם):
י בא בעבודה ליל:
י"א וי"ש וצ"ס):
יא כאן הס"ד ומי"ד והיה (רא"ש ובה' ב"רש"י):
י"ב ויך קודם דעבור שלפניו (כ"י ע"ג ע"ג לעיל אות ג, וצ"ח אות א'):
י"ג ממון (ש"ם):
י"ד יחשב וכו' יחשב ליל (ש"ם):
י"ה להאכלין (ש"ם):
י"ו המותר סק"ד ומי"ד כמנחה (ש"ם):
י"ז אבל אם ליל:
י"ח ליל וכדית (ש"ם):
י"ט עבודת מפרש משור (כ"ט):
כ הא דקתי (כ"ט):
כ"א והלך וירק חוץ (ש"ם):
כ"ב ג"מ טקף ולומר דבמחשבה אינו נפסל ממילא:
כ"ג מכל ען ס"ד הוא הג"ה (ש"ם):
כ"ד וגם סובר ליל (ש"ם):
כ"ה ומל"ש'ט גורס א"כ שפיר סובר הכי בסיון אחד מחלוקת אע"ג דבלחצות ס"ל דמיהד ר' מאיר:
כ"ו כביא דאמר בלחצות (ש"ם):
כ"ז לאכילה נלמא דלכאן הוא מחילת דבור אחר, וקאי נמי אפי"ש"י דמפרש לה צב' עבודות ממש:

ליקוטים

מה מעשר אינו נפסל משנה להביתר. פירש בקונטרס דכתיב מקצה שלש שנים תוציא את כל מעשר תבואתך אם שהה מעשרות שנה ראשונה ושניה. אפילו למאי דפרישית לעיל דאיכא אבל תאחר במעשר שהופרש ולא נמנו וקרא דשנת הביעור אצטרך לאוור שלא הופרש, מכל מקום כבולוהו משתייץ קרא דמחבער. וקצת תימא כבוליה שמעתינן מהויא חתי' לן דנפסל דאצטרך קרא דאינו נפסל. וכן אותו בלא ירצה ואין נמנו דבור בלא ירצה למא

לי' (מוס' ריה"ס ע"ג):
אצטרך ס"א מ"י מילי בכור וכו'. קצת קשה דהדחק ליישב מילתא דאחרים אליבא דבן עזאי, ובתמורה בסוף אלו קדשים (דף

כא ע"כ) גבי ר' יוסי היה אומר ג' דברים משום ג' וקנים משמע דבן עזאי דמוקי הויקשא דמעשר לבכור מה בכור אינו נאכל אלא לפנים מן החומה אף מעשר אינו נאכל אלא לפנים מן החומה, לית ליה דאחרים, (ויקרא) (נדקאמן) ולרבנן דמפקי ליה לטעמא דאחרנא בכור שאינו נפסל משנה לתברתה מנא להו. ומיהו אין לחוש אם השי"ם הולך ומיישב בכל ענין (מוס' א' ע"ח): אבל קדשים דבני הרצאה ניהו אימא לא לירצו קמ"ל, וכי תימא ליתבוט גבי קדשים אע"ג דבני הרצאה ניהו, וכל שכן בכור, והקישא דאחרים למא לי, יש לומר דאי מבך חטא הו"א דקמ"ל קרא דאינו נפסל לגמרי ומ"מ אינו מרצה, ומ"מ אכתי קשה לי דפרך מרבן עזאי נפקא מאותו בלא ירצה, ומחמת קושיא זו מוקי לבן חטא לדרשא אחתיה ללא באשתך חטא, ואם איתא דבקדשים דבני הרצאה בחד מיטעטי יש לומר דאינו נפסל ומכל מקום אינו מרצה, הוה ליה למימר דצדיקא אחת וכן חטא חד לאינו נפסל ואידך לומר דמרצה נמי, והאי הקישא דבכור י"ל דהא תנא דרדריש ולא בקרבך מופיעאי ליה כריע דרדריש בפ"ג דתמורה דאינו בא מחו"ל, אי נמי כבן עזאי דאינו נאכל אלא לפנים מן החומה, או כר"י דאינו נאכל אלא לפני הבית כדאייצוי חתם, וכל חני תנאי לית להו הא הקישא דאחרים כדמנחה חתם, וטוביא דחתם יחבאר שם בחי' בס"ד (נמוי אפן ריה"ס סד"א כו' אלא

אחיה וקישא ממנו ממון ואין לו, קמ"ל. וא"ת אם כן הא דר' יוחנן היכי איתא, ויש לומר דחתם בשלא שילם כלל. וא"ת וכיון דעברו ג' ורגלים עבר בכל תאחר, עד היכן ממתינין לו לעונש את אשתו, דהא כל יומא בעמוד ושילם קאי, וי"ל כל הויא שתבעוהו והיה לו לשלם ואין לו כרת, ולא שילם בכמיר, והיינו דאמר ר' יוחנן אלא אם כן מבקשין ממנו ממון ואין לו, לפי שפשע ולא רצה לשלם בחתילה ונכשיו כשורצהו אין לו (רעבינא ריה"ס ע"ט):

וא' גונגא משני בפרק המפלת (נדה דף ל.) (מוס' מנחות ט' ע"ח):

